

هژمون بین‌المللی و نقش ایران

در نظام هژمونیک

نویسنده:

هادی رستمی

کارشناس ارشد علوم سیاسی

سرشناسه

رستمی، هادی، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور

هژمون بین‌المللی و نقش ایران در نظام هژمونیک /

هادی رستمی.

مشخصات نشر

تهران: آرنا، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری

۶۳ ص.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۱۱۵-۱

وضعیت فهرست نویسی

فبیا

کتابنامه.

موضوع

هژمونی - ایالات متحده

موضوع

هژمونی

موضوع

تک‌قطبیت (روابط بین‌المللی)

موضوع

روابط بین‌المللی

موضوع

ایران -- روابط خارجی

موضوع

روسیه -- روابط خارجی

رده بندی کنگره

۱۲ - JZ - ۱ - ۵۵۴ /

رده بندی دیویی

۱۱۰

شماره کتابشناسی ملی

۳۵۹۱۰۲

عنوان

هژمون بین‌المللی و نقش ایران در نظام هژمونیک

مؤلف

هادی رستمی

ناشر

آرنا

طرح جلد

رامین

صفحه آرایي

الله بذرافشان

چاپ

اول ۱۳۹۳

شمارگان

۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۶۵۰۰ تومان

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۱۱۵-۱

فهرست مطالب

۷	چکیده
۸	مقدمه
	بخش اول:
۹	رسی مسئله امنیت در خاورمیانه و جهان و نقش هژمونی جدید در آن
۱۱	الف) منظومه استراتژی
۱۱	۱. قطب ها
۱۱	۲. متحدان استراتژیک
۱۲	۳. متحدان مهم
۱۳	۴. متحدان سیال
۱۵	ب) منظومه قرن بیست و یکمی
۱۶	۱. هژمون
۱۹	۲. متحدان استراتژیک
۲۰	۳. پیروان
۲۰	۴. همراهان
۲۱	۵. مخالفان (معارضان)

بخش دوم:

روسیه به عنوان یک قدرت بین‌المللی و تلاش برای بدست آوردن جایگاه سابق

۲۷.....

۳۰..... الف) حوزه آسیا

۳۱..... ب) حوزه اروپا

۳۲..... ج) حوزه آفریقا

۳۲..... د) حوزه خلیج فارس

۳۳..... هـ) آمریکا

بخش سوم:

۳۵..... جایگاه ایران در منطقه و جهان تک قطبی

۳۶..... الف) تقابل نظام اسلامی ایران با نظام تک قطبی

۴۱..... ب) جایگاه ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک ایران در منطقه

۴۴..... ج) تقابل روسیه با هژمونی آمریکا و همسویی با منافع ایران

۴۸..... د) هژمونی نفتی ایران و آمریکا

۶۰..... نتیجه گیری

۶۲..... بی نوشت ها و منابع

چکیده:

• در این نوشتار سعی بر این شده است که نشان داده شود که تا چه اندازه مسئله هژمون می‌تواند در امنیت جهانی و همگرایی جهانی تأثیر داشته باشد و همچنین بررسی این موضوع که بطور کل در جهان و یا نظام بین‌المللی آیا نیاز به ابعاد هژمونیک بیشتری است یا تک هژمون به تنهایی قادر به ایجاد ثبات در عرصه بین‌المللی است. همچنین به متحدان آن نیز پرداخته شده و این که هر کدام چه ماهیتی را از طریق کشور هژمون دنبال می‌کنند. لذا تعاریفی از هژمون و اشکال مختلف آن ارائه می‌شود. و به ابعاد بیشتر نظام هژمونیک در نظام بین‌الملل پرداخته می‌شود. قسمت دیگری از این پژوهش به بررسی جایگاه‌های کشورهای ابر قدرت است. چرا که این کشورها به عنوان هژمون برتر و همچنین روسیه به عنوان هژمون گسسته برای بازگشت به دوران سابق می‌شود. و همچنین به بررسی و نقش ایران به عنوان یک قدرت منطقه‌ای در کنار وجود نظام تک قطبی در عرصه بین‌الملل پرداخته می‌شود.

واژگان کلیدی: امنیت جهانی، نقش هژمون برتر (آمریکا)، نقش رقیبان هژمون، نقش روسیه و ایران در آن

بر اساس اصول کلاسیک روابط بین‌المللی شاخص‌های اساسی رفتار استراتژیک بازیگران منطقه‌ای و جهانی (اعم از دولتی و غیردولتی) بر اساس مؤلفه‌های متنوع و پیچیده قدرت صورت می‌گیرد و قدرت‌سازی در عرصه‌های مختلف سیاسی، نظامی و اقتصادی همواره اقدامی تعیین‌کننده برای بقا و توسعه همه‌جانبه هر بازیگر محسوب می‌شود. در پی تحولات بین‌المللی‌ای که پس از جنگ جهانی دوم رخ داده و اوج تحولات بعد از فروپاشی نظام شوروی سابق، ایجاد و مؤلفه‌های قدرت‌سازی مرتباً دچار تغییرات اساسی گردیده و در سطح بین‌المللی تبلور جدی پیدا کرده و حوزه‌های آن را وسعت و به آن پیچیدگی خاصی بخشیده است. جایجایی در سلسله‌مراتب قدرت، همواره باید به تغییر در منابع قدرت است. هرگاه منابع قدرت دچار تغییرات اساسی گردد باید انتظار جایجایی در سلسله‌مراتب قدرت را داشت. بدیعی است در قالب مفاهیم استراتژیک، مزبور، تهدیدات و فرصت‌ها نیز معنی‌دار می‌شوند و ابعاد و دامنه‌های مستتره‌تری می‌یابند. بدین معنی کشورها و یا هر بازیگر جهانی، تنها در صورت بر آوردن این صورت، می‌تواند از فرصت‌های محیطی استفاده کند و در صورت ضعف و تقابل تهدیدات آسیب‌پذیر خواهد بود. لذا در اینجا است که نقش هژمون با تمام مقتضات ژئومونیک بیشتر رنگ واقعیت به خود می‌گیرد و نقش‌های مهمی را در نظام بین‌المللی به عهده می‌گیرد و اینجا است که بازیگران بین‌المللی تصمیم می‌گیرند که قدرت‌سازی قدرت هژمونیک چه رفتاری از خود بروز دهنده است.